

MSc - Statisztika

Házi feladat

Kiss Dániel Márk

2023

Contents

Chapter 1	1. feladat	Page 2
1.1	a) feladat	2
1.2	b) feladat	3
1.3	c) feladat	4
1.4	d) feladat	4
1.5	e) feladat	5
Chapter 2	2.feladat	Page 6
2.1	a) feladat	6
Chapter 3	3.feladat	Page 7
3.1	a) feladat	7
3.2	b) feladat	7
3.3	c) feladat	7

Chapter 1

1. feladat

Az elmúlt évek kutatásai arra irányultak, hogy felmérjék a mosolygós emoji használatának hatását a digitális kommunikációban és a felhasználók boldogságszintjére. Az alábbi adatokat gyűjtötték össze: bead11.1.csv.

Lineáris regressziós modellt szeretnénk felírni, melyben az eredményváltozó a boldogságszint, míg a magyarázó változók az üzenet hossza és a mosolygós emoji száma.

1.1 a) feladat

Beccsüld meg és értelmezd a lineáris regresszió paramétereit, teszteld le, szignifikánsak-e a magyarázó változók! (5%-os szignifikanciaszinten)

Megodlás: A bead11.1.csv fájl négy oszlopot tartalmaz: "Sorszám," "Üzenet hossza," "Mosolygós emoji száma," és "Boldogságszint." A lineáris regresszió célja az, hogy a függő változót (pl. Boldogságszint) lineáris kapcsolatban álló magyarázó változókkal (pl. Üzenet hossza, Mosolygós emoji száma) modellezze.

A lineáris regresszió modellje általánosan a következő alakú: $Y=B_0+B_1X_1+B_2X_2+E$

Python kód:

```
import pandas as pd
import statsmodels.api as sm
from scipy.stats import shapiro

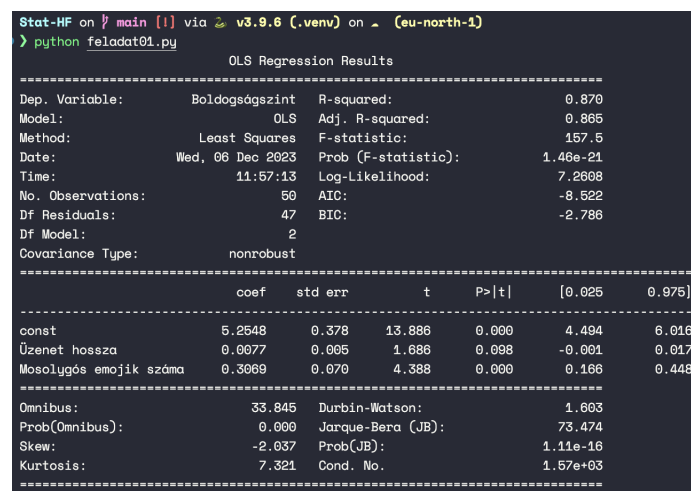
def main():
    """The main function of the program."""
    # 1.lepes: Adatok beolvasasa
    data = pd.read_csv("bead11.1.csv")
```

```
# 2.lepes: Magyarazo valtozok es a celvaltozo kivlasztasa
X = data[["Uzenet-hossza", "Mosolygos-emojik-szama"]]
X = sm.add_constant(X) # Allando hozzaadasa a magyarazo valtozokhoz
y = data["Boldogsagszint"] #Celvaltozo kivlasztasa

model = sm.OLS(y, X).fit()

# Regressziós modell parametereinek kiirasa
print(model.summary())
```

Kimenet értelmezése: Az alábbi kimenet a Figure 1.1-en látható. Az R-négyszet érték azt


```
Stat-HF on / main [1] via v3.9.6 (.venv) on (eu-north-1)
> python feladat01.py
```

OLS Regression Results						
Dep. Variable:	Boldogsagszint	R-squared:	0.870			
Model:	OLS	Adj. R-squared:	0.865			
Method:	Least Squares	F-statistic:	157.5			
Date:	Wed, 06 Dec 2023	Prob (F-statistic):	1.46e-21			
Time:	11:57:13	Log-Likelihood:	-7.2868			
No. Observations:	50	AIC:	-8.522			
Df Residuals:	47	BIC:	-2.786			
Df Model:	2					
Covariance Type:	nonrobust					
	coef	std err	t	P> t	[0.025	0.975]
const	5.2548	0.378	13.886	0.000	4.494	6.016
Uzenet hossza	0.0077	0.005	1.686	0.098	-0.001	0.017
Mosolygos emojik száma	0.3069	0.070	4.388	0.000	0.166	0.448
Omnibus:	33.845	Durbin-Watson:	1.603			
Prob(Omnibus):	0.000	Jarque-Bera (JB):	73.474			
Skew:	-2.037	Prob(JB):	1.11e-16			
Kurtosis:	7.321	Cond. No.	1.57e+03			

Figure 1.1: Feladat 1/a kimenet

mutatja, hogy a modell mennyire magyarázza a függő változó (Boldogságszint) változását. Az 0.870 érték azt jelenti, hogy a modell 87%-ban magyarázza a változást. $P = \text{abs}(t)$ (szignifikanciaszint): Az egyes együtthatók (const, Üzenet hossza, Mosolygós emojik száma) szignifikanciaszintje. Az értékek alattuk a p-értékeket jelentik. Azok az együtthatók, amelyek p-értéke kevesebb, mint 0.05, szignifikánsak a 0.05 szignifikanciaszinten. Ebben a modellben mind a const (konstans), mind a Mosolygós emojik száma szignifikáns, mivel a p-értékük kisebb, mint 0.05. Összességében ez azt jelenti, hogy a modell jól teljesít a magyarázatokban, és mind a konstans, mind a Mosolygós emojik szám változói szignifikánsan kapcsolódnak a Boldogságszint változóhoz.

1.2 b) feladat

Határozd meg és értelmezd a többszörös determinációs együtthatót!

Megoldás:

A többszörös determinációs együttható (R-négyzet) azt mutatja, hogy a modell mennyire magyarázza a függő változó (Boldogságszint) változását. Az 0.870 érték azt jelenti, hogy a modell 87%-ban magyarázza a változást. Az R érték 0 és 1 közötti értéket vehet fel. Minél közelebb van az 1-hez, annál jobban magyarázza a modell a függő változó (Boldogságszint) változását. Az R-négyzet mellett fontos megjegyezni az "Adj. R-squared" értéket is (itt 0.865), amely korrigálja az R-négyzetet a magyarázó változók számára. Ez különösen fontos, ha több magyarázó változó van a modellben, mivel az R-négyzet hajlamos növekedni a változók számával anélkül, hogy ténylegesen javítaná a modell illeszkedését.

1.3 c) feladat

Teszteld a regressziós modell megbízhatóságát 5%-os szignifikanciaszinten!

Megoldás: A nullhipotézis az, hogy a modell nem szignifikáns azaz nincs összefüggés az emoji és a boldogságszint között. A nullhipotézis elutasításához a p-értéknek kisebbnek kell lennie, mint a szignifikanciaszint (5%). Az adott kimenetben a F-statistic értéke 157.5, és a hozzá tartozó p-érték a "Prob (F-statistic)" oszlopban található (1.46e-21). Ez az érték rendkívül kicsi, sok nagyságrenddel kisebb, mint 0.05 (5%-os szignifikanciaszint), így elvetjük a nullhipotézist (azaz elfogadjuk a modell szignifikanciáját). Ez azt jelenti, hogy a modell összességében szignifikánsan jól illeszkedik adatainkhoz.

1.4 d) feladat

Adj intervallumbecslést 95%-os megbízhatósággal paraméterekre!

Megoldás: Az "alpha=0.05" paraméter megadja a 95%-os megbízhatósági szintet. Python kód:

```
...  
# 4.lepes: Intervallumbecslés  
print(model.conf_int(alpha=0.05))  
...
```

Kimenet értelmezése:

Az intervallumok azt mutatják, hogy a konstans érték (const) becslési intervalluma 4.493509 és 6.016082 között van, az Üzenet hossza becslési intervalluma -0.001479 és 0.016810 között van, míg a Mosolygós emoji száma becslési intervalluma 0.166219 és 0.447623 között van. Ezek az intervallumok segíthetnek abban, hogy becsljük a paraméterek értékeinek megbízhatóságát és azt, mennyire pontosak a becslések.

	0	1
const	4.493509	6.016082
Üzenet hossza	-0.001479	0.016810
Mosolygós emoji száma	0.166219	0.447623

1.5 e) feladat

Készíts előrejelzést az új üzenetek boldogságszintjére, ha az üzenet hossza 130 karakter, és a mosolygós emoji száma 3. Illetve adj ugyanerre 95%-os megbízhatóságú intervallumbecslést is.

Megoldás:

...

 # 5. feladat: Előrejelzés és intervallumbecslés

```
uj_uzenet = pd.DataFrame(
    {"const": 1, "Uzenet_hossza": [130], "Mosolygos_emoji_szama": [3]}
)
predict_value = model.get_prediction(uj_uzenet).summary_frame()
print("Előrejelzés:", predict_value["mean"][0])
print(
    "95%-os megbízhatóságú intervallum:",
    predict_value["mean_ci_lower"][0],
    "_",
    predict_value["mean_ci_upper"][0],
)
```

Kimenet értelmezése: Előrejelzés: 7.172034019616269 95%-os megbízhatóságú intervallum: 7.09557490761663 - 7.248493131615907

Ez azt jelenti, hogy az új üzenetek boldogságszintje várhatóan körülbelül 7.2 lesz, és a 95%-os megbízhatóságú intervallum körülbelül 7.1 és 7.2 között lesz.

Chapter 2

2.feladat

A következő kutatás arra irányult, hogy mérje a mosolygós emoji használatának hatását a kommunikációban különböző csoportokban. Az alábbi adatokat gyűjtötték össze: bead11.1.csv.

2.1 a) feladat

Teszteld le, hogy van-e szignifikáns különbség a mosolygós emoji használatának gyakoriságában a különböző csoportokban ($E = 0,05$ szignifikanciaszinten)!

Megoldás:

Chapter 3

3.feladat

A bead11.3.csv file egy felmérés adatait mutatja a mosolygós emoji használatának változásáról az elmúlt években egy adott online fórumon.

3.1 a) feladat

Készíts idősor diagramot az adatok alapján, majd számold ki a tapasztalati autokorrelációs és parciális autokorrelációs függvényeket.

Megoldás:

3.2 b) feladat

Az adatok transzformációjával és a trend, valamint a szezonális komponensek kiszűrésével kísérletezve illessz különböző idősor modelleket. Teszteld az illeszkedést.

Megoldás:

3.3 c) feladat

Készíts előrejelzést a következő hónapokra várható mosolygós emoji használatára.

Megoldás: